

LISTOPAD 9, 2015

U KOPRIVNI KO-KRIŽEVA KOJ ŽUPANIJI ŠTO SE DO SAD DOZNALO PREKO 4.000 POBIJENIH HRVATA NE UBRAJAJU I LOGOR DANICU U KOME JE SMAKNUTO PREKO 5.000 HRVATA I JOŠ TOLIKO OSTALIH

(Virovitica: slika Mrtvi Jarak)

Kolone koje su prolazile kroz Koprivnicu stizale su preko Varaždina iz Maribora. Postoje mnogobrojna svjedo anstva o ubijanjima zarobljenika i na putu kroz Podravinu, kao i o njihovu zlostavljanju. Primjerice, prema tim svjedo anstvima, u Cvetkovcu, **na putu prema Koprivnici, bio je logor za zarobljene Hrvatske vojnike iz kojeg su, tako kažu svjedoci, zarobljenici odvo eni na likvidacije u (003) Veliki Poganac i u (004) Segovinu.** Komisija za utvr ivanje ratnih i poratnih žrtava Sabora Republike Hrvatske u svojem Izvješ u o radu od osnutka (11. velja e 1992.) do rujna 1999. godine, koje je u Hrvatskom saboru predstavljeno u listopadu 1999., nakon ega je uslijedila javna žu na polemika, iznijela je i dotadašnje spoznaje o masovnim grobnicama na podru ju današnje Koprivni ko-križeva ke županije, mahom nastale nakon rata. Izvješ e je na injeno na temelju oko 4 500 do tada zaprimljenih svjedo anstava koje je prikupilo u sije nju 1997. osnovano Komisijino Istraživa ko središte Koprivnica pod vodstvom Stjepana Vrbana:

(Bjelovar: slika Donji Lug)

- (005) **ur evac** (Vrbine) – pora e; nepoznat broj žrtava; likvidirani hrvatski vojnici i civili ba eni su u masovne grobnice; po initelji partizani;
 ur evac (izme u ur evca i Kloštra Podravskog) – svibanj 1945.; jedna žrtva; hrvatski vojnik iznemogao iz kolone s križnog puta likvidiran je i pokopan uz cestu; po initelji partizani;
- (006) **Mi etinac** (Sobotina Jama) – 5. ožujka 1944.; etiri žrtve; žrtve su masakrirane i ba ene u jamu; po initelji partizani;
- (007) **Sirova Katalena** (šuma prema Kloštru Podravskom) – pora e; oko dvije tisu e žrtava; pobijena su dva vlaka zarobljenika s križnog puta; po initelji partizani;
- (008) **Ferdinandovec** (kod mjesta) – 48 žrtava; likvidirani njema ki i hrvatski vojnici; po initelji partizani;
- (009) **Kalinovec** (groblje) – pora e; pet do šest žrtava; izbjegli hrvatski vojnici i civili iz kolone s križnog puta, zate eni u ku i u zaselku Batinjske, i, pretpostavlja se, pokopani u jednom kutu mjesnog groblja; po initelji partizani;
- (010) **Kloštar Podravski** (groblje) – svibanj 1945.; pet žrtava; strijeljani su zarobljenici (mladi i) s križnog puta koji su onemo ali za hodanje, pokopani su na groblju; po initelji partizani;
- (011) (012) **Kloštar Podravski** (**Bundan evka, šuma Limbuš**) – pora e; 400-500 žrtava; u šumi Limbuš postoji više masovnih grobnica likvidiranih hrvatskih vojnika i civila s križnog puta; po initelji partizani;
- Kloštar Podravski (šuma Se a) – pora e; jedna žrtva; prona en mrtav hrvatski vojnik, pokopan u šumi;
- (013) **Kloštar Podravski** (**šuma Se a**) – 1945.; nepoznat broj žrtava; cestom od Bjelovara prema Kloštru odvojen zadnji dio kolone koji je išao s križnog puta, odvedeni su do željezni ke pruge, likvidirani i ba eni u masovnu grobnicu; po initelji partizani;
- (014) **Kozarevac** (kod mjesta) – pora e; nepoznat broj žrtava; zarobljeni hrvatski vojnici i civili likvidirani su i ba eni u masovnu grobnicu; po initelji partizani;
- (015) **Novigrad Podravski** (Delovi – pravoslavno groblje) – jesen 1944.; oko 50 žrtava; žrtve su bili ranjenici hrvatski vojnici, mladi i od 16 do 20 godina; po initelji partizani.
- Komisija je tako er do rujna 1999. evidentirala **2 448 ratnih** i poratnih žrtava na koprivni kom podru ju. Za Koprivnicu je pak utvr eno 195 žrtava. No to ni izdaleka nije kona an broj jer ima saznanja o još tridesetak masovnih grobnica sa preko **2.000 hrvatskih žrtava**. Komisija je, me utim, u me uvremenu ukinuta, pa e kona nu rije o tome dati povjesni ari. Dugi niz godina prešu ivana je i injenica da je

završetkom rata i uspostavom komunističke vlasti opet profunkcionirao logor na “Danici”. Postoji i dokumentacija o njegovu radu nakon svibnja 1945., ali ona je još uvijek nedostupna istraživačima zbog činjenice da još ima živih ljudi koji su upravljali logorom nakon rata ili u njemu radili na nekoj dužnosti. Svjedočanstva upućuju na zaključak da je logor na “Danici” komunističkoj vlasti služio kao tranzitni logor budući da je Koprivnica bila jedna od postaja Križnog puta. Jedan od iskaza, do kojeg smo uspjeli doći, govori o strahotama koje su se na “Danici” događale i nakon rata.

Taj je iskaz u emigraciji dao bivši partizan koji je bio na “Danici” nakon rata i zatim s obitelji emigrirao. Kazao je: “U koncentracijskom logoru (016) Danica kod Koprivnice poubijano je u vremenu od 1. VI. 1945. do 1. I. 1946. oko 10.000 hrvatskih, njemačkih i ukrajinskih ratnih zarobljenika i Hrvatskih civila, isto tako iznemoglih i pretučenih. Jela ih je noć, a ne sudske odluke! (017) Kostim poživaju oko samih zidina logora...”. Dokumenti, naime, pokazuju da su mnogi logoraši koji su bili transportirani dalje u druga mjesta i nisu se više vraćali (kao što je slučaj s logorašima “Danice”) u iskazima preživjelih logoraša naznačeni kao da su ubijeni tu u logoru.

Povjesničari koji se bave ovom problematikom mišljenja su da je teško utvrditi broj ljudi koji su ubijeni na “Danici” nakon rata. Sigurno je da je logor postojao, odnosno da je ponovno profunkcionirao, te da su gradske vlasti pri kasnijim otkopavanjima naišle na leševe. Nakon toga su iskapanja zaustavljena. Jedno od tih mjesta gdje su nađeni leševi tih žrtava jest i (018) sadašnje “Podravkino” parkiralište uz same ostatke logora.

20130418 VL Koprivnica NDH prvi logor DANICA 1941-1942.doc

Drugi svjetski rat – Balkan: Zlo ini

Danica, prvi ustaški logor u NDH

Logor Danica kod Koprivnice, osnovan 15. travnja 1941., bio je prvi logor (sabirni, radni i koncentracijski) u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj

Logor se nalazio tri kilometra od Koprivnice na prostoru istoimene napuštene tvornice kemijskih proizvoda

Foto: Marijan Sušenj/PIXSELL

Piše: **Tihana Hleb**

Logor Danica nalazio se tri kilometra od Koprivnice na prostoru istoimene napuštene tvornice kemijskih proizvoda koja je prestala raditi netom prije početka Drugog svjetskog rata. Osnovan je 15. travnja 1941. godine, a postojao je do 1. rujna 1942. godine. Bio je to prvi logor (sabirni, radni i...

KOMENTAR:

18.04.2013. u 13:57h [Petrizio](#) je napisao/la:

@Orgasmatron

Probudi se malo, izadji vanka, svjezeg kisika uzmi si i nemoj sjediti pored kompa previse, ovo nije niti 41' nit 91'...

18.04.2013. u 11:27h [Orgasmatron](#) je napisao/la:

"506 Srba s područja Grubišnog Polja, koje se optužilo da pripremaju etnički ustanak protiv NDH" nego što nego jesu? isto kao i 1991. ista misao isti modus operandi

dragovoljac

Josip Manoli senilni starac?

Ovo u podijeliti u tri faze, najmanje koriste i svoju olovku, više koriste i podatke drugih autora i podataka s interneta. Radi se o Joži Manoli u, tu mom susjedu iz općinskog sela Kalinovca. Jednom prilikom sam uo, od svojih kolega da Jožu moraju najviše uvati od svojih Podravaca. Zašto je to tako? Prvi dio. Tko je Josip Manoli? Rođen u Kalinovcu, 22. 03. 1920. godine. Drugi predsjednik Vlade Republike Hrvatske te bivši visokopozicionirani pripadnik UDBE. Predsjednik Tužman je za Jožu rekao, da mu je bolje da je blizu njega i da zna što radi, nego da je negdje dalje i nema ga pod kontrolom, e sad otom potom što je Joža sve radio. Politikom se počeo baviti 1937. godine. Već slijedeće godine postaje omladinskim i sindikalnim rukovoditeljem. Za vrijeme Drugog svjetskog rata (1941. - 1945.) postaje organizacijski sekretar PK SKOJ-a za Hrvatsku. Po ustroju OZN-e 1944. godine upućen je kao glavni zapovjednik u akciju oslobođenja Bjelovara i okolice. Ima toga još, no bitno je za sadržaj ispod. Drugi dio. Senilnost? Prvi simptom je postepeni gubitak pamćenja, pogotovo najnovijih događaja. Početne primjete primijetiti da se starija osoba više ne može sjetiti što se dogodilo prije nekoliko sati (pa čak i minuta), iako se sjećanja događaja koji su se zbili prije mnogo godina.

Stoga, ja ni ne moram puno pisati, suma sumaru, Joža zna za Karamarka, a zaboravlja svoju ulogu u II svjetskom ratu. Nešto pobrkano. Ne, nije. Joža i danas glavni UDBA-š, štiti dugi niz godina o nečemu što jako dobro zna. No, Jožek puno zna i u svojoj 95 godini još uvijek drži konce neki ključnih političara. No ja se pitam kada će Joža progovoriti o ovome napisu dolje, a bio je zapovjedno odgovoran za ove zločine. Logor "Danica" 1945./46. - postaja križnog puta

Propaš u Nezavisne Države Hrvatske početkom svibnja 1945. godine započeo je masovni zbjeg preostale hrvatske vojske i mnoštva civilnoga stanovništva prema zapadu. Svi su se oni povlačili pred partizanima prema austrijskoj granici, nadajući se da će tamo naći zaštitu kod Engleza i Amerikanaca. Spasili su se većinom samo oni koji su uspjeli pobjeći, dok su i vojnike i civile, koji su se do tada nalazili na polju kod Bleiburga, Englezi prepustili partizanima. Predajom hrvatske vojske i civila 15. svibnja partizanske su postrojbe, sastavljene na tom području većinom od Srba, započele s masovnim ubijanjem i zlostavljanjem zarobljenika. Krenuli su u kolonama natrag u Jugoslaviju, imajući započeo križni put. Jedan od tih smjerova kretanja prolazio je kroz samu Koprivnicu, a završavao u Beloj Crkvi, u Srbiji, na granici s Rumunjskoj. Na tom putu mnogi su stradali i izgubili živote, bez ikakva suda ili dokaza krivnje.

Kolone koje su prolazile kroz Koprivnicu stizale su preko Varaždina iz Maribora. Postoje mnogobrojna svjedočanstva o ubijanjima zarobljenika i na putu kroz Podravinu, kao i o njihovom zlostavljanju. Primjerice, prema tim svjedočanstvima, u Cvetkovcu, na putu prema Koprivnici, bio je logor za zarobljenu vojsku NDH iz kojeg su, tako kažu svjedoci, zarobljenici odvođeni na likvidacije u Veliki Poganac i u Segovinu. Komisija za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava Sabora Republike Hrvatske u svojem Izvješću o radu od osnutka (11. veljače 1992.) do rujna 1999. godine, koje je u Hrvatskom saboru predstavljeno u listopadu 1999., nakon čega je uslijedila javna žalba na polemika, iznijela je i dotadašnje spoznaje o masovnim grobnicama na području današnje Koprivničko-križevačke županije, mahom nastale nakon rata. Izvješće je načinjeno na temelju oko 4 500 do tada zaprimljenih svjedočanstava koje je prikupilo u siječnju 1997. osnovano Komisijino Istraživačko središte Koprivnica pod vodstvom Stjepana Vrbana:

ur evac (Vrbine) - porađe; nepoznat broj žrtava; likvidirani hrvatski vojnici i civili bađeni su u masovne grobnice; pođinitelji partizani;

ur evac (između ur evca i Kloštra Podravskog) - svibanj 1945.; jedna žrtva; hrvatski vojnik iznemogao iz kolone s križnog puta likvidiran je i pokopan uz cestu; pođinitelji partizani;

Miđetinac (Sobotina Jama) - 5. ožujka 1944.; četiri žrtve; žrtve su masakrirane i bađene u jamu; pođinitelji partizani;

Sirova Katalena (šuma prema Kloštru Podravskom) - porađe; oko dvije tisuće žrtava; pobijena su dva vlaka zarobljenika s križnog puta; pođinitelji partizani;

Ferdinandovec (kod mjesta) - 48 žrtava; likvidirani njemački i hrvatski vojnici; pođinitelji partizani;

Kalinovec (groblje) - porađe; pet do šest žrtava; izbjegli hrvatski vojnici iz kolone s križnog puta, zateđeni u kuću u zaselku Batinjske, i, pretpostavlja se, pokopani u jednom kutu mjesnog groblja; pođinitelji partizani;

Kloštar Podravski (groblje) - svibanj 1945.; pet žrtava; strijeljani su zarobljenici (mladiđi) s križnog puta koji su onemogućili za hodanje, pokopani su na groblju; pođinitelji partizani;

Kloštar Podravski (Bundana evka, šuma Limbuš) - pora e; 400-500 žrtava; u šumi Limbuš postoji više masovnih grobnica likvidiranih hrvatskih vojnika i civila s križnog puta; po initelji partizani;

Kloštar Podravski (šuma Se a) - pora e; jedna žrtva; prona en mrtav hrvatski vojnik, pokopan u šumi;

Kloštar Podravski (šuma Se a) - 1945.; nepoznat broj žrtava; cestom od Bjelovara prema Kloštru odvojen zadnji dio kolone koji je išao s križnog puta, odvedeni su do željezni ke pruge, likvidirani i ba eni u masovnu grobnicu; po initelji partizani;

Kozarevac (kod mjesta) - pora e; nepoznat broj žrtava; zarobljeni hrvatski vojnici i civili likvidirani su i ba eni u masovnu grobnicu; po initelji partizani;

Novigrad Podravski (Delovi - pravoslavno groblje) - jesen 1944.; oko 50 žrtava; žrtve su bili ranjenici ustaše, mladi i od 16 do 20 godina; po initelji partizani.

Komisija je tako er do rujna 1999. evidentirala 2 448 ratnih i poratnih žrtava na koprivni kom podru ju. Za Koprivnicu je pak utvr eno 195 žrtava. No to ni izdaleka nije kona an broj. Komisija je, me utim, u me uvremenu ukinuta, pa e kona nu rije o tome dati povjesni ari. Dugi niz godina prešu ivana je i injenica da je završetkom rata i uspostavom komunisti ke vlasti opet profunkcionirao logor na "Danici". Postoji i dokumentacija o njegovu radu nakon svibnja 1945., ali ona je još uvijek nedostupna istraživa ima zbog injenice da još ima živih ljudi koji su upravljali logorom nakon rata ili u njemu radili na nekoj dužnosti. Svjedo anstva upu uju na zaklju ak da je logor na "Danici" komunisti koj vlasti služio kao tranzitni logor budu i da je Koprivnica bila jedna od postaja Križnog puta. Jedan od iskaza, do kojeg smo uspjeli do i, ali koji još treba provjeriti, govori o strahotama koje su se na "Danici" doga ale i nakon rata.

Taj je iskaz u emigraciji dao bivši partizan koji je bio na "Danici" nakon rata i zatim s obitelji emigrirao. Kazao je: "U koncentracionom logoru Danica kod Koprivnice poubijano je u vremenu od 1. VI. 1945. do 1. I. 1946. oko 10.000 hrvatskih, njema kih i ukrajinskih ratnih zarobljenika, isto tako iznemoglih i pretu enih. Jela ih je no , a ne sudske odluke! Kostim po ivaju oko samih zidina logora...". Sve ovakve iskaze treba, me utim, uzeti vrlo oprezno. Dokumenti, naime, pokazuju da su mnogi logoraši koji su bili transportirani dalje u druga mjesta i nisu se više vra ali (kao što je slu aj s logorašima "Danice") u iskazima preživjelih logoraša nazna eni kao da su ubijeni tu u logoru. Usto im se broj katkad i deseterostruko pove avao od ukupnoga broja logoraša.

Povjesni ari koji se bave ovom problematikom mišljenja su da je teško utvrditi broj ljudi koji su ubijeni na "Danici" nakon rata. Sigurno je da je logor postojao, odnosno da je ponovno profunkcionirao, te da su gradske vlasti pri kasnijim otkopavanjima naišle na leševe kraj kojih je bila njema ka uniforma. Nakon toga su iskapanja zaustavljena. Jedno od tih mjesta gdje su na eni leševi tih žrtava jest i sadašnje "Podravkino" parkiralište uz same ostatke logora. Koliko se za sada može zaklju iti, logor na "Danici" zacijelo je u prvom redu služio za deportaciju hrvatskih, njema kih, ukrajinskih i drugih zarobljenika u ruske gulage, pretežito diljem Sibira, odakle se gotovo nitko više nije vratio. Vjerojatno su neki zarobljenici ubijani na samom podru ju logora, a drugi pak na putu prema granici s Ma arskom, ili zbog pokušaja bijega ili zbog krajnje iscrpljenosti. (Zvonimir Despot)

Dražen Šemov an Šeki